

PSUJA BOLESŁAW (1909-1940)

Urodził się 28 maja 1909 roku w Gostyniu, w rodzinie kupca Bolesława i Wandy z Piasnych. Po ukończeniu VI klasy w Gimnazjum im. św. Jana Kantego w Poznaniu rozpoczął 1 września 1927 roku naukę w Liceum Handlowym Izby Przemysłowo-Handlowej. Tutaj 15 maja 1929 roku złożył egzamin absolutoryjny, a w 1932 roku egzamin dojrzałości. Studia na Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu rozpoczął zapewne jesienią 1933 roku, ale ich nie ukończył. Podjął pracę w Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu. We wrześniu 1932 roku powołany został do służby wojskowej, którą odbywał w 29. pułku piechoty w Kaliszu na dywizyjnym kursie podchorążych rezerwy piechoty. 29 listopada 1932 roku złożył przysięgę.

Na praktykę skierowany został 30 marca 1933 roku do 56. pułku piechoty w Krotoszynie. 10 kwietnia awansował na stopień starszego strzelca, a 28 lipca na stopień kaprała podchorążego. Do rezerwy przeniesiono go 20 września 1933 roku. Ćwiczenie dla podoficerów rezerwy odbył w 1935 roku w 56. pułku piechoty. Po nich dowódca pułku, ppłk Wojciech Tyczyński, ocenił go jako dobrego dowódcę plutonu strzelców. Otrzymał zatem awans na podporucznika rezerwy piechoty ze starszeństwem od 1 stycznia 1936 roku. Kolejne ćwiczenia dla młodszych oficerów rezerwy odbył w tym samym pułku latem 1937 roku.

W końcu sierpnia 1939 roku został zmobilizowany do swego pułku, ale okoliczności, w jakich dostał się do niewoli sowieckiej są nieznane. We wrześniu zgłosił się do jego matki sierżant WP (nazwisko nieznane) i zawiadomił ją, że ppor. Psuja został wzięty do niewoli przez Rosjan, uprzednio nie zgodził się na zamianę munduru oficera na mundur szeregowca. Został osadzony w obozie w Kozielsku. Do rodziny dotarły z obozu dwa listy i kartka pocztowa datowane 24 listopada 1939 roku, 8 stycznia 1940 roku i 3 lutego 1940 roku. Prosił w nich o przysłanie ciepłej bielizny i informował o pogłoskach o rychłym zwolnieniu. Z obozu wywieziony został 17 kwietnia 1940 roku zgodnie z listą NKWD nr 032/2 poz. 65 i zastrzelony w lesie katyńskim 19 kwietnia przed południem. Komisja Techniczna PCK zidentyfikowała jego zwłoki, opatrzyła numerem (AM) 2962 i pochowała w bratniej mogile, prawdopodobnie piątej, na nowo zbudowanym polskim cmentarzu wojennym. Przy zwłokach znaleziono książeczkę służby oficera rezerwy, dwie karty pocztowe, list, korespondencję w języku niemieckim i medalik.

CWA Ap. 214.; Amtliches Material, s. 244; A. Moszyński, *Lista katyńska*, Londyn 1982, s. 156; „Wojskowy Przegląd Historyczny” 1990 nr 1/2, s. 411; J. Tucholski, *Mord w Katyniu*, Warszawa 1991, s. 197; W. Śmigielski, *Gostyńska lista katyńska* „Gazeta Gostyńska” 1994 nr 19, s. 33; T. Kryśka-Karski, *Straty korpusu oficerskiego*, Londyn 1996, s. 318; *Rozstrzelani w Katyniu*, Warszawa 1995, s. 195; *Księga pochowanych żołnierzy*, Pruszków 1996, s. 298; *Katyni: księga cmentarna*, Warszawa 2000, s. 508 (fot.); *85 lat III Liceum Ogólnokształcące im. św. Jana Kantego w Poznaniu*, Poznań 2005, s. 44; Informacje bratanka, Bolesława Psui z Poznania; W. Śmigielski, *Mieszkańcy Gostynia i okolic w mogiłach katyńskich*, Gostyń 2015, s. 82-83.